УДК 347.77/.78:004.8:340.5(477+4)
DOI https://doi.org/10.32782/klj/2026.3.10

Ізбаш О. О.,
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри загальноправових дисциплін
Національного університету «Одеська морська академія»
ORCID: 0000-0001-7629-1957

ОБ'ЄКТИ, ЗГЕНЕРОВАНІ ШІ, ТА ПРАВО SUI GENERIS ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ УКРАЇНИ ТА ЄС

Анотація. У зв'язку зі стрімким розвитком сучасних технологій та новими викликами, спричиненими штучним інтелектом, автор статті розглядає особливості об'єктів, згенерованих ШІ, аналізує основні критерії для визначення такого об'єкту як твору, а також підіймає питання про авторство таких об'єктів, що впливає на захист авторських та суміжних прав. Також важливим аспектом є навчання ШІ на великому масиві даних, що може порушувати авторські права осіб, чиї твори законно чи ні використовувались не лише для створення нового контенту, а й для навчання алгоритмів ШІ різних розробників. З огляду на нові реалії в світі ІТ-технологій доволі новим та своєчасним є правовий режим sui generis, який було вперше запроваджено в Законі України «Про авторське право і суміжні права» щодо неоригінальних об'єктів, згенерованих за допомогою комп'ютерних програм. Вплив ШІ на наше повсякденне життя, роботу та право вивчається науковцями та дослідниками по всьому світу. Міжнародні організації та бізнес проводять широкий спектр конференцій та публікують звіти та дослідження, в яких виявляються ризики використання ШІ та надаються рекомендації щодо реформування як підходу до ШІ та його результату, так і правових норм. ЄС запровадила загальні вимоги до розробки, використання ШІ та об'єктів, згенерованих за його допомогою (AI Act), але в правових системах різних держав все ж зберігаються певні різночитання та тлумачення таких понять як «креативність», «оригінальність», а також загалом відсутній перелік чітких критеріїв для визначення творчого внеску людини у створення об'єкту, згенерованого за допомогою ШІ. Такі прогалини в законодавствах впливають на прийняття рішень у справах за позовами авторів, видавництв до відомих ШІ-платформ про захист авторських та суміжних прав. З одного боку правовий режим sui generis є рішенням в питанні регулювання інтелектуальних прав на об'єкти, згенеровані за допомогою ШІ, але з іншого боку – цей режим не має чітких та уніфікованих міжнародних правил та механізмів, багато питань є розмитими або не враховують реалії сьогодення.

Ключові слова: *штучний інтелект, неоригінальний об'єкт, авторство, sui generis, авторське право, твір, оригінальність.*

Izbash O. O. AI-generated objects and sui generis law under Ukrainian and EU law

Abstract. In connection with the rapid development of modern technologies and new challenges caused by artificial intelligence, the author of the article considers the features of objects generated by AI, analyzes the main criteria for determining such an object as a work, and also raises the issue of authorship of such objects, which affects the protection of copyright and related rights. Another important aspect is the training of AI on a large data set, which may violate the copyrights of persons whose works were legally or illegally used not only to create new content, but also to train AI algorithms of various developers. Given the new realities in the world of IT technologies, the sui generis legal regime, which was first introduced in the Law of Ukraine "On Copyright and Related Rights" for non-original objects generated using computer programs, is quite new and timely. The impact of AI on our everyday life, work, and law is being studied by scientists and researchers around the world. International organizations and businesses hold a wide range of conferences and publish reports and studies that identify the risks of using AI and provide recommendations for reforming both the approach to AI and its results, as well as legal norms. The EU has introduced general requirements for the development, use of AI and objects generated with its help (AI Act), but in the legal systems of different countries there are still certain differences in reading and interpretation of such concepts as "creativity", "originality", and in general there is no

© Ізбаш О. О., 2026
Стаття поширюється на умовах ліцензії відкритого доступу CC BY 4.0

list of clear criteria for determining the creative contribution of a person to the creation of an object generated with the help of AI. Such gaps in legislation affect the decision-making in cases of claims by authors and publishers against well-known AI platforms for the protection of copyright and related rights. On the one hand, the sui generis legal regime is a solution to the issue of regulating intellectual rights to objects generated using AI, but on the other hand, this regime does not have clear and unified international rules and mechanisms, many issues are vague or do not take into account today's realities.

Key words: *artificial intelligence, non-original object, authorship, sui generis, copyright, work, originality.*

Стрімкий стрибок у розвитку технологій та поява штучного інтелекту (ШІ), за допомогою якого створюються зображення, відео, аудіо або текстовий контент докорінно змінив креативну індустрію та ІТ-сектор. Масове впровадження алгоритмів, здатних генерувати складні текстові, програмні, візуальні та аудіовізуальні об'єкти на основі текстових запитів (prompts), створило нові виклики для права інтелектуальної власності.

Одним з таких викликів є розмивання класичної концепції «авторства людини» (human authorship). Правові системи багатьох країн світу відмовляють об'єктам, створеним ШІ без прямого творчого внеску людини, у наданні авторсько-правової охорони. Це підтверджується практикою Суду ЄС (кейси Infopaq, Painer) та Бюро авторського права США (справа Thaler v. Perlmutter).

Водночас відсутність правового захисту згенерованих результатів створює правову невизначеність, дестимулює інвестиції у сферу розробки та застосування AI-технологій і створює ризики неконтрольованого запозичення контенту. У цьому контексті Україна зробила новаторський крок на міжнародній арені: із прийняттям нового Закону України «Про авторське право і суміжні права» (ст. 33) було запроваджено особливий правовий режим – право sui generis (особливого роду) на неоригінальні об'єкти, згенеровані комп'ютерною програмою.

Оскільки дана норма є порівняно новою та не має аналогів у більшості європейських країн, виникає гостра потреба у науковому осмисленні її сутності, визначенні суб'єктного складу майнових прав, механізмів їх реалізації, а також у дослідженні питань узгодженості цієї моделі з Регламентом ЄС про штучний інтелект (EU AI Act) та загальними тенденціями правового регулювання цифрового ринку Європейського Союзу.

Проблематика правового регулювання штучного інтелекту та інтелектуальної власності знаходиться у центрі уваги багатьох вітчизняних та зарубіжних науковців. В Україні проводяться відкриті лекції та семінари, а також виставки та презентації, на яких підіймаються актуальні питання щодо визначення ролі ШІ в бізнесі та юридичні питання регулювання ШІ в різних сферах. Наприклад, в березні 2023 року проводилась відкрита лекція на тему «Штучний інтелект VS творчість людини», де виступали лекторки Ольга Кулініч, д.ю.н., доцентка, та Олена Орлюк, д.ю.н., професорка, які висвітлювали питання застосування ШІ в творчості й освіті, а також важливості захисту інтелектуального та авторського права в цих сферах [1].

Серед зарубіжних науковців можна виділити аргументи R. Abbott, а саме: переосмислення творчості та винахідництва, економічні та соціальні вигоди від впровадження ШІ, створення гнучкої правової системи, що здатна пристосуватись до інновацій, стимульованих самим ШІ. Загалом підхід R. Abbott є прогресивним до права інтелектуальної власності, особливо стосовно патентного права [2].

Окрім позитивних та прогресивних поглядів існують й критичні та консервативні судження серед науковців (Kaufman, Shneiderman). Здебільшого ці судження стосуються загрозі креативності людини та зловживанням монополій на ринку. Побоювання критиків, на жаль, знаходять своє відображення у позиціях правових систем та рішеннях суддів замість більш гнучкого підходу питання контенту, створеного за допомогою ШІ.

У статті розглянуто особливості об'єктів, згенерованих ШІ, правовий режим sui generis згідно Закону України «Про авторське право і суміжні права» та проблемні аспекти регулювання авторського права щодо контенту, створеного за допомогою ШІ, через призму міжнародної судової практики. З огляду на це є важливим аналіз застосування основних критеріїв для визначення твору та їх допустимість

до контенту, створеного за допомогою ШІ, а також окреслення основних проблем у визначенні авторства об'єкту, згенерованого за допомогою ШІ, захисту такого права у міжнародній судовій практиці та юридичну природу права sui generis.

В більшості правових систем ЄС основним параметром для визнання права на захист твору є його створення людиною. З появою ШІ цей підхід стає дискусійним, оскільки змушує переглянути такі речі як: автором має бути саме людина, яка здійснює вибір, має творчий намір та може нести юридичну відповідальність; навчання алгоритмів ШІ за допомогою чужих творів; право власності та захист гібридного контенту.

Позиція правових систем та судів США та ЄС з питання авторства людини є непохитною та підтримує вимогу наявності «творчого внеску людини» (Human Authorship). Показовим прецедентом став кейс із системою ШІ DABUS. Заявник намагався зареєструвати результати роботи алгоритму, вказавши сам ШІ як автора та винахідника. Такі заявки подавалися в США, Великій Британії та країнах ЄС, суди та патентні відомства яких відмовляли заявникам, зазначивши, що законодавство визнає автором винятково людину. Навіть якщо роль ШІ визначальна, цього недостатньо для виникнення авторських прав [3].

Наприклад, для українського законодавства Рішення Суду ЄС у справі C-145/10 від 01.12.2011 (Eva-Maria Painer) [4] заклало визначення поняття оригінальності в частині «творчих рішень» у ст. 1 Закону України «Про авторське право і суміжні права».

Але з розвитком технологій та ШІ виникають й нові форми творчості. Особливо це стосується prompt engineering (інструкції або запити для ШІ), які можуть або копіювати існуючі твори, або містити оригінальне авторське бачення. Станом на сьогодні відсутня єдина судова практика або правові норми, які б чітко визначали межі авторства в таких випадках.

Будь-який алгоритм ШІ потребує навчання на великих масивах даних, що включають зображення, відео та аудіо контент, тексти. Оскільки ШІ навчається з відкритих джерел, то до бази даних можуть потрапляти піратський контент або такий, що порушує авторське право. У зв'язку з цим вже виникали судові позови до розробників ШІ-моделей.

Прикладом є відомий позов The New York Times до Microsoft та OpenAI, а також позови Getty Images до компанії-розробника ШІ Stability AI та видавництв Hachette Book Group, Cengage Learning та Elsevier проти Google. В наведених справах для суду постає чимало питань щодо джерела отримання інформації для навчання ШІ, мети та шляху отримання інформації, а також місця навчання ШІ-моделі (адже авторське право має територіальність за деякими правовими системами, наприклад у Великій Британії). Показовим є рішення федерального суду США за колективним позовом до компанії Anthropic від липня 2026 року, в якому суддя зазначив, що використання законно придбаних й оцифрованих книжок для навчання моделей є «достатньо трансформативним» для добросовісного використання. Але завантаження з піратських сайтів є «огидною поведінкою, яку ніколи не можна нормалізувати» [5].

В питанні навчання алгоритмів ШІ виник принцип «добросовісного використання», але серед фахівців ІТ-сфери та права є прихильники та критики такого принципу. Прихильники застосування такого принципу для навчання ШІ вважають системи інструментами для створення творчих робіт, оскільки ШІ генерує унікальний витвір, надихаючись авторськими роботами так само як і людина. Критики ж вважають, що такі роботи не є оригінальними, оскільки при навчанні ШІ використовуються ключові частини матеріалів, а також ШІ може копіювати стиль автора, що може порушувати авторські права.

В будь-якому випадку станом на сьогодні доволі складно ідентифікувати порушення авторських прав при використанні ШІ та його навчанні. В цьому напрямку ЄС розробила певні правила для регулювання створення, використання та впровадження ШІ – Закон ЄС про штучний інтелект (AI Act). Тут також слід зазначити, що окрім юридичного регулювання штучного інтелекту важливим аспектом в сфері авторського права є й етичні принципи самих розробників систем ШІ. Наприклад, у липні 2026 року чат-бот GPT від Open AI почав відмовлятись писати тексти в стилі відомих письменників, що може покращити ситуацію

у сфері авторського права. Однак різні чатботи від різних розробників поводяться в таких випадках неоднаково. Наприклад, Gemini від Google копіює авторський стиль, якщо такий запит є у prompt, Perplexity – послідовно відмовляє, а Claude від Anthropic і Copilot від Microsoft погоджуються, проте роблять застереження, які видають розуміння проблеми [6]. Однак ці нововведення стосуються лише текстового контенту, а от створення відео та аудіо, зображень все ще залишаються поза увагою, так само як і створення аватарів (ця проблема є актуальною для акторів).

З першими двома питаннями також пов'язана проблематика права власності та захисту гібридного контенту, тобто якщо розробник/група розробників розробили ШІ та його алгоритми для створення творів або людина самостійно створила запити (prompts) та доопрацювала результат ШІ-системи. Оскільки концепція визнання самого ШІ автором наразі відхиляється більшістю правових систем, то користувач або розробник можуть претендувати на суміжне чи часткове авторство.

З розвитком нових технологій та стрімким впровадженням ШІ виникає проблема як визначення оригінальності твору та авторства, так і створення нових підходів в регулюванні суспільних відносини, що виникають у процесі створення, використання та захисту прав на об'єкти, що згенеровані системами ШІ. Україна є першою державою, яка закріпила та впровадила правовий режим sui generis для захисту об'єктів, що згенеровані за допомогою ШІ (тобто створені без участі людини).

Як було зазначено вище основний принцип, що автором може бути лише фізична особа, залишився в нормах Закону України «Про авторське право та суміжні права», але водночас в березні 2023 року в статтю 33 зазначеного закону були внесені певні зміни щодо поняття неоригінальних об'єктів, які згенеровані комп'ютерною програмою, та їх захисту. Тобто під цю норму можуть підпадати деякі результати, створені за допомогою ШІ-систем.

Згідно ст. 33 Закону України «Про авторське право та суміжні права» неоригінальним об'єктом, згенерованим комп'ютерною програмою, є об'єкт, що відрізняється від існуючих подібних об'єктів та утворений у результаті функціонування комп'ютерної програми без безпосередньої участі фізичної особи в утворенні цього об'єкта. Право особливого роду (sui generis) на неоригінальний об'єкт, згенерований комп'ютерною програмою, виникає внаслідок факту генерування цього об'єкта і починає діяти з моменту його генерування [7].

Право sui generis (з латини – «свого роду», «унікальний») – це спеціальний правовий режим для захисту об'єктів, які не мають творчого внеску людини та не підпадають під класичне авторське право, наприклад, контенту, згенерованого ШІ, або баз даних. Тобто якщо об'єкт не відповідає вимогам класичного авторського права (відсутність творчого внеску автора), він у деяких країнах може бути захищений, але за іншим підходом.

Деякі фахівці зазначають, що об'єкт, згенерований за допомогою комп'ютерних програм, та такий, що підпадає під дію права sui generis, має відповідати певним критеріям, а саме:

– Новизна (об'єкт має відрізнятись від вже створених, не бути їх копією або технічним результатом);

– Автоматичність створення (об'єкт створюється саме комп'ютерною програмою без залучення людини);

– Відсутність втручання людини (участь людини обмежена лише активацією комп'ютерної програми) [8].

Якщо проаналізувати поняття неоригінального об'єкта, згенерованого комп'ютерною програмою, то законодавець визначає, що такий об'єкт не має бути твором, тобто оригінальним творінням автора вираженим в об'єктивній формі; такий об'єкт створюється за допомогою комп'ютерної програми без безпосередньої участі фізичної особи; такий об'єкт не захищається авторським правом.

Закон також передбачає суб'єкти права sui generis, а саме: розробників комп'ютерної програми або правомірних користувачів, що закладає основи для регламентації авторського права щодо гібридного контенту.

У результаті утворення неоригінального об'єкта, згенерованого комп'ютерною програмою, особисті немайнові права не виникають, але передбачено визначення обсягу майнових прав суб'єкту права sui generis (право на використання твору, право на дозвіл або заборону

на використання твору, право на справедливу винагороду, тощо).

Важливою вимогою також є дотримання авторського права або суміжних прав при використанні об'єктів таких прав при створені результату, згенерованого комп'ютерною програмою, що кореспондується з міжнародною судовою практикою у захисті авторських прав для навчання ШІ. Але проблемою досі залишається використання піратського контенту або такого, що може порушувати авторські права, а також визначення меж творчості автора/авторів та внеску кожного автора в отриманий результат (актуально, якщо відсутній точний збіг отриманого результату з використовуваним текстом, зображенням або іншим твором).

Право sui generis також передбачено й для баз даних (компіляції даних) у статті 21 Закону України «Про авторське право та суміжні права», що є гарною основою та може отримати додаткові доопрацювання з огляду на розвиток vibe-coding для розробки додатків та створення ШІ-агентів. Це відносно новий напрямок в ІТ-середовищі, але він все більше набирає обертів, оскільки ШІ-агенти та додатки, що створені за допомогою vibe-coding, можуть бути створені користувачами та полегшувати роботу спеціалістів, але й включають в себе певні ризики (наприклад, витік даних) та підстави для судових позовів у майбутньому (визнання авторства на складні системи ШІ-агентів або додатки).

Український законодавець в статті 33 Закону України «Про авторське право та суміжні права» також передбачив право суб'єкту права sui generis на дозвіл використання неоригінального об'єкту, згенерованого комп'ютерною програмою, іншими особами на підставі договору. Для великих платформ типу Copilot це може бути договір приєднання. У DALL·E 2 або MidJourney за умови дотримання користувацької угоди користувачі набувають право на використання згенерованого контенту, але забороняється видавати об'єкт як такий, що згенерований людиною. В будь-якому випадку користувачу необхідно ретельно вивчити умови такого договору або зрозуміти чи виникає право sui generis на створений ним об'єкт.

Серед загальних тенденцій використання права sui generis начальник відділу розвитку креативних секторів економіки IP офісу Дмитро Дорошенко виділив такі:

– Розробник остерігається виникнення спорів щодо генерованих об'єктів.

– Більшість договорів приєднання не передбачають виникнення права sui generis, оскільки прямо забороняють здійснення користувачем майнових прав, аналогічних до прав автора – зокрема забороняти і дозволяти використання твору.

– Відкритим залишається питання щодо субліцензування згенерованих об'єктів, оскільки за законодавством країн, в яких базуються компанії розробники, такі об'єкти не підпадають під охорону [9].

Таким чином, правовий режим sui generis є першим кроком в регулюванні авторських та суміжних прав для об'єктів, що створені ШІ, але цей правовий режим все ще доволі сирий та потребує доопрацювань як в Україні, так і в міжнародній юридичній практиці. Наприклад, в залежності від ступеня креативної участі людини (ролі творчого керівника або куратора) в процесі створення об'єкту за допомогою ШІ, можлива розробка моделі багаторівневої моделі авторства та диференційоване надання правового захисту такому об'єкту із відповідними правами щодо розпорядження твором. Також було б доречним сформулювати загальні рекомендації щодо подолання колізій між правом sui generis та договірною практикою (Terms of Service) міжнародних AI-платформ, а також визначити критерії для судової оцінки частки людської участі.

Сам режим sui generis не є новим у міжнародному праві, але Україна є першопроходцем в питанні застосування права sui generis саме до контенту, створеного за допомогою систем ШІ.

Наприклад, у ЄС діє Резолюція від 20.10.2020 про права інтелектуальної власності на розробку технологій штучного інтелекту [10] та AI Act. Ці нормативні документи встановлюють специфічні характеристики творів ШІ та встановлюють правила щодо використання ШІ, а також пропонують розробити певні вимоги та критерії для визначення вкладу людини у створення контенту (критерій оригінальності та креативності) задля забезпечення та захисту права власності авторів

та встановлення відповідальності у разі порушення таких прав.

У США діє чітка позиція про авторство, згідно якої автором може бути лише людина, а захист, таким чином, надається лише оригінальним авторським творам, що можуть бути зафіксовані на будь-якому фізичному носієві. Однак це не включає контент, згенерований ШІ. Така позиція знайшла своє відображення в справі художниці Кріс Каштанової, хоча Бюро авторських прав надало додатковий підхід для майбутніх спорів у своєму рішенні, що редагування зображень за допомогою ШІ може бути достатньо креативним для отримання авторських прав.

В Законі про авторське право Китайської Народної Республіки твори, згенеровані ШІ, не згадуються, але суди користуються критеріями об'єктивного підходу у визначенні креативності, оригінальності та ступеня участі людини у створенні контенту за допомогою ШІ. В деяких справах суди приділяють увагу таким питанням, як захист інвестицій, людські рішення при налаштуванні ШІ, колективне право власності на створений об'єкт.

В Україні поки відсутня судова практика у розгляді питань щодо авторських прав об'єктів, що створені за допомогою ШІ, але IP офіс України видав перші свідоцтва про реєстрацію авторського права на твори, до яких включені зображення, згенеровані за допомогою ШІ (збірка зображень «Великодня листівка», упорядник Маргарита Бойко; книга Анни Хорольської «Зачарована пригода Руфуса» та збірка Андрія Сітнікова «Вірші незакінченої війни») [11].

Епоха ШІ поставила перед людством багато питань та створила нові виклики як етичного характеру, так і юридичні. Серед фахівців різних галузей є позитивні міркування та заклики до сміливості перегляду сталих поглядів на твір та авторство, творчість та її еволюцію, економічні та соціальні вигоди, але й критичні погляди фахівців мають підґрунтя: швидке та часом непередбачуване навчання ШІ, відсутність прозорого контролю над ШІ, що може призводити до порушення базових прав людини та прав у різних галузях.

Як можна побачити з багатьох прикладів судових справ поки міжнародні правові системи віддають перевагу людині при визначенні твору твором, визнанні авторства та захисту авторських прав, але вже закладаються необхідні загальні вимоги щодо користування ШІ, створення контенту за його допомогою та захист інтелектуальної власності та авторського права у зв'язку з розвитком нових технологій.

Оскільки технології розвиваються швидше, ніж можуть змінюватись правові норми, а також впливають на кожного з нас, то ажіотаж навкруг ШІ та впровадження нових правил до нього спонукає міжнародну спільноту проводити відповідні дослідження. Наприклад, на замовлення Комітету з правових питань (JURI) Європейський парламент у 2025 році провів велике аналітичне дослідження про вплив ШІ на законодавство про авторське право [12]. Серед ризиків в сфері авторського права у зв'язку з розвитком ШІ згадуються: витіснення авторів з творчого процесу (стосується навчання ШІ на захищених авторським правом творах, пошук захисту від веб-скрейпінгу), втрата різноманітності та культурна уніфікація, економічний розрив між творцями та корпораціями. Також в дослідженні вказуються економічні, нормативні та систематичні ризики (перенасиченість ринку творами «суспільного надбання», зниження інвестицій у розвиток продуктів ШІ, відсутність чітко визначеної відповідальності та її механізму, відсутність уніфікованих критеріїв для визначення межі творчого внеску, що впливає на різне тлумачення оригінальності, тощо).

У дослідженні надані й кроки для реформування авторського права: впровадження багаторівневої моделі авторства, впровадження та розвиток права sui generis для творів, що згенеровані за допомогою ШІ. Україна вже зробила перший крок в цьому напрямку, коли внесла зміни у Закон України «Про авторське право та суміжні права». Хоча ця норма ще потребує доопрацювань, але вже були враховані аспекти межі участі людини у створенні неоригінального об'єкту, захист авторських творів при навчанні алгоритмів. Можливо з часом будуть створені реєстри ліцензій та дозволів на використання творів для навчання ШІ, механізм верифікації авторства у критичних галузях та прозорі критерії оцінки творчого внеску людини у твір, що згенерований за допомогою комп'ютерних програм.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Відкрита лекція на тему: «Штучний інтелект VS творчість людини». // Новини з сайту юридичного факультету ЧНУ ім. Юрія Федьковича. URL. https://law.chnu.edu.ua/shtuchnyi-intelekt-vs-tvorchist-liudyny/

2. Олександр Воронцов. Штучний інтелект як винахідник: зміна парадигми в праві інтелектуальної власності // Блог онлан-медіа «Liga.net». URL. https://blog.liga.net/user/ovorontsov/article/52268

3. Юлія Лещенко. Штучний інтелект та авторське право // Інтернет-видання «Економічна правда». URL. https://epravda.com.ua/tehnologiji/avtorske-pravo-ta-shtuchniy-intelekt-komu-nalezhit-shi-kontent-817604/

4. Неофіційний переклад рішення Суду ЄС у справі C-145/10 від 1 грудня 2011 року (Eva-Maria Painer) // IP офіс (Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій). URL. https://drive.google.com/file/d/1ywAVT9G5vGhc5Qc9zvcJUgG-Wr9i15hi/view

5. Jim Milliot. Judge gives final approval of 1.5 Billion Anthropic Settlement // Online-media «Publishers Weekly». URL. https://www.publishersweekly.com/pw/by-topic/digital/copyright/article/100888-judge-gives-final-approval-in-1-5-billion-settlement-in-anthropic-copyright-case.html

6. Діана Костюк. Позови дають плоди. ChatGPT перестав копіювати стиль відомих письменників // Інтернет-видання «NV». URL. https://techno.nv.ua/ukr/it-industry/chat-bot-openai-unikaye-imitaciji-stilyu-pismennikiv-yuridichni-nyuansi-zmin-50627798.html

7. Про авторське право та суміжні права. Закон України від 01.12.2022 № 2811-IX // База даних «Законодавство України» / ВР України. URL. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#Text (дата звернення: 29.07.2026)

8. Сергій Барбашин. Sui generis, або як в Україні та світі працює захист творів, згенерованих ШІ // Новини з онлайн-видавництва «Юридична практика». URL. https://pravo.ua/sui-generis-abo-iak-v-ukraini-ta-sviti-pratsiuie-zakhyst-na-tvory-zhenerovani-shi/

9. Перш ніж заявити право sui generis на згенерований об'єкт, потрібно ознайомитися з умовами користування програмою, – Дмитро Дорошенко // IP офіс (Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій). URL. https://nipo.gov.ua/pravo-sui-generis-dyskusiia/

10. European Parliament resolution of 20 October 2020 on intellectual property rights for the development of artificial intelligence technologies (2020/2015(INI)) // European Parliament site. URL. https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0277_EN.html

11. В Україні вперше зареєстровано авторське право на твори, до яких включені зображення, згенеровані ШІ // IP офіс (Український національний офіс інтелектуальної власності та інновацій). URL. https://nipo.gov.ua/ap-zobrazhennia-shi/

12. Generative AI and Copyright. Training, Creation, Regulation // European Parliament site. URL. https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2025/774095/IUST_STU(2025)774095_EN.pdf

Дата першого надходження статті до видання: 31.07.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 27.08.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 16.11.2026